

Informație
cu privire la implementarea, pe parcursul anului 2016, a Strategiei Naționale
de Dezvoltare „Moldova 2020” (sectorul educației)

În decursul anului 2016, în vederea implementării prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2020”, în sectorul educației au fost realizate următoarele activități:

1. În scopul dezvoltării cadrului normativ și de politici asigurării calității în formarea profesională a cadrelor calificate au fost elaborate/aprobate:

1) Regulamentul privind finanțarea în bază de cost per elev a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic (Hotărârea Guvernului nr.1077 din 23.09.2016);

2) Hotărârea Guvernului nr.985 din 17.08.2016 și Decretul Președintelui RM nr.2284-VII prin care au fost aprobate listele studenților și elevilor pentru acordarea Bursei Președintelui Republicii Moldova pentru anul de studii 2016-2017 și Hotărârea Guvernului nr.986 din 17.08.2016 prin care a fost aprobată acordarea burselor de merit;

3) Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă (Hotărârea Guvernului nr.616 din 18.05.2016);

4) Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile (ordinul ministrului educației nr.234 din 25.03.2016);

5) Hotărârea Guvernului nr.786 din 23.06.2016 cu privire la crearea, lichidarea și modificarea denumirii unor instituții de învățământ profesional tehnic;

6) Statele-tip de personal din instituțiile de învățământ profesional tehnic (ordinul ministrului educației nr.661 din 12.07.2016);

7) Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programe de formare profesională tehnică (ordinul ministrului educației nr.545 din 08.06.2016);

8) Regulamentul privind stagiile de practică în producție în învățământul profesional tehnic secundar (ordinul ministrului educației nr.233 din 25.03.2016);

9) Regulamentul privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (ordinul ministrului educației nr.1086 din 29.12.2016);

10) Instrucțiunea de organizare și desfășurare a examenului de calificare în învățământul profesional tehnic secundar (ordinul ministrului educației nr.516 din 31.05.2016);

11) Instrucțiunea de organizare și desfășurare a examenului de calificare în învățământul profesional tehnic postsecundar (ordinul ministrului educației nr.517 din 31.05.2016);

12) Ghidul practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (ordinul ministrului educației nr.296 din 21.04.2016)

13) Suportul metodologic pentru proiectarea curriculumului în învățământul profesional tehnic secundar (ordinul ministrului educației nr.676 din 13.07.2016);

14) Curriculumul modular la Tehnologia Informației și a Comunicațiilor pentru învățământul profesional tehnic (ordinul ministrului educației nr.662 din 12.07.2016);

15) Recomandările cu privire la participarea studenților în asigurarea calității în învățământul superior (ordinul ministrului educației nr.738 din 05.08.2016);

16) Regulamentul-cadru cu privire la ocuparea funcțiilor didactice, științifico-didactice și științifice în învățământul superior (ordinul ministrului educației nr.697 din 15.08.2016);

17) Regulamentul de normare a activității științifico-didactice și de cercetare în învățământul superior (ordinul ministrului educației nr.635 din 30.06.2016);

18) Hotărârea Guvernului nr.1024 din 06.09.2016 cu privire la autorizarea de funcționare provizorie a școlilor doctorale și a programelor de studii superioare de doctorat (ciclul III) în cadrul instituțiilor de învățământ superior, consorțiilor, parteneriatelor naționale și internaționale;

19) Recomandările-cadru de redactare a tezei de doctorat și a rezumatului (ordinul ministrului educației nr.1078 din 27.12.2016);

20) Metodologia de organizare a competiției proiectelor științifice pentru repartizarea între Școli doctorale a granturilor doctorale de la bugetul de stat (ordinul ministrului educației nr.86 din 08.02.2016);

21) Metodologia aprobării conducătorilor de doctorat (proiect);

22) Recomandări cu privire la educația interculturală a studenților (ordinul ministrului educației nr.1030 din 06.12.2016);

23) proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la Centrul de dezvoltare a învățământului profesional tehnic;

24) proiectul Cadrului National al Calificărilor din Republica Moldova;

25) proiectul Nomenclatorului specialităților în învățământul superior pentru cele 3 cicluri universitare: licență, master, doctorat.

2. În vederea redimensionării rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic și a eficientizării utilizării resurselor financiare, pe parcursul anului 2016, a continuat procesul de reorganizare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic și dezvoltat cadrul normativ de organizare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic. Astfel, în conformitate cu Planul de acțiuni pentru restructurarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic pe anii 2015-2020:

1) au fost instituite 6 centre de excelență: Centrul de excelență în economie și finanțe, Centrul de excelență în energetică și electronică, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, Centrul de excelență în horticultură și tehnologii agricole din or.Țaul, Centrul de excelență în viticultură și vinificație din mun.Chișinău, Centrul de excelență în educație artistică „Ștefan Neaga”;

2) au fost reorganizate colegiile cu profil pedagogic;

3) a fost sistată activitatea Colegiului Pedagogic din or.Călărași și a Colegiului „Prometeu” din or.Soroca.

Lista actualizată a instituțiilor de învățământ profesional tehnic poate fi accesată la adresa <http://edu.gov.md/ro/content/institutii-de-Invatamant-0>.

Reformarea sectorului de învățământ profesional tehnic s-a axat, inclusiv, pe eficientizarea activității instituțiilor prin implementarea formulei de finanțare în bază de cost per elev și per program, fiind, astfel, îmbunătățit mecanismul de alocare a resurselor financiare și promovate programele de instruire profesional tehnică necesare pieței muncii. Mecanismul de finanțare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic a statuat anumite criterii de alocare a finanțelor verificabile în mod obiectiv și a unor stimulente pentru instituții în oferirea unei instruirii relevante în conformitate cu necesitățile de pe piața muncii într-un mod cost-eficient, crescând atractivitatea sistemului atât pentru sfera economică, cât și pentru potențialii elevi.

În scopul eficientizării mijloacelor financiare în domeniul învățământului profesional tehnic, prin dispoziția ministrului educației nr.338 din 28.07.2016, instituțiile de învățământ profesional tehnic au prezentat spre aprobare proiectele statelor de personal în conformitate cu noua structură aprobată prin ordinul ministrului educației nr.661 din 12.07.2016.

3. În contextul asigurării relevanței studiilor în corespundere cu exigențele pieței muncii:

1) Cadrul Național al Calificărilor a fost completat cu 14 calificări profesionale (ordinul ministrului educației nr.922 din 01.11.2016), inclusiv 3 calificări pentru învățământul profesional tehnic secundar, domeniul 732. Construcții și inginerie civilă și 11 calificări pentru învățământul profesional tehnic postsecundar, domeniile: 713. Electrotehnică și energetică, 714. Electronică și automată, 715. Mecanică și prelucrarea metalelor, 723. Textile (îmbrăcăminte, încălțăminte și articole din piele), 1012. Servicii de coafor și frumusețe.

În conformitate cu calificările elaborate și în corespundere cu noua structură a curriculumului aprobată, au fost elaborate 9 curricula pe meserii în învățământul profesional tehnic secundar și 25 de curricula pe specialități în învățământul profesional tehnic postsecundar, precum și pentru două module: „Plante energetice, surse de energie regenerabilă”, meseria „Silvicultor” și „Centrale termice pe biocombustibil solid”, meseria „Operator în sala cu cazane”;

2) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar a fost actualizat cu noi calificări la următoarele domenii de formare profesională: 21. Artă, 22. Științe umaniste și 32. Jurnalism și informare (Hotărârea Guvernului nr.842 din 07.07.2016). În conformitate cu Nomenclatorul menționat, au fost elaborate și aprobate 130 de planuri de învățământ.

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor a fost completat cu noi meserii, precum: 732040. Instalator instalații de încălzire și echipamente solare, 732041. Instalator instalații, aparte și echipamente de ventilare și climatizare, 732042. Montator construcții metalice și 732043. Montator beton armat prefabricat.

3) Cursurile „Bazele antreprenoriatului”, „Tehnologia informației și a comunicațiilor” și „Limbă străină” au fost incluse în planurile de învățământ la meserii și specialități și au fost aprobate curricula respective;

4) Din perspectiva ralierii învățământului superior la exigențele pieței muncii, toate instituțiile de învățământ superior sunt antrenate într-un proces periodic de redefinire a competențelor cerute de piața muncii pentru fiecare calificare, a instrumentelor de evaluare a competențelor dobândite, de evaluare comparativă a studenților din diferite universități și de comparare a rezultatelor obținute. În vederea asigurării unei concepții unitare asupra dezvoltării curriculumului pentru învățământul superior, a fost pus în aplicare un nou Cadru de referință al Curriculumului universitar.

Pe parcursul anului 2016, Planul-cadru pentru studii superioare, aprobat prin ordinul ministrului educației nr.1045 din 29.10.2015, a fost transpus într-o varietate mare de planuri de învățământ, realizând particularitățile și orientările fiecărei instituții de învățământ, fiecărui domeniu de formare profesională/specialități sau fiecărui program de master/specializări. De asemenea, au fost elaborate, aprobate de Senate și coordonate cu Ministerul Educației noi generații de planuri de învățământ de la 8 instituții de învățământ superior (587 de planuri de învățământ la licență și 339 - la master).

Pentru creșterea calității actului educațional universitar și a relevanței sale pentru piața muncii, planurile de învățământ aprobate prevăd: un curs de limbă străină de circulație internațională cu aplicare în domeniul de formare profesională, un curs de tehnologii de comunicare informațională care include modulele: *Cultura informațională, Tehnologii informaționale, Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul de formare profesională*, la 12 universități au fost introduse subiecte ce țin de educația antreprenorială, iar pentru cei din domeniul *Științe ale educației*, au fost propuse cursuri de *Management educațional, Educație incluzivă, Promovarea drepturilor copilului, Psihologie judiciară pentru prevenirea traficului de ființe umane* etc.

4. În vederea sporirii calității procesului educațional și a prestanței cadrelor didactice:

1) pentru elaborarea noilor curricula, în conformitate cu prevederile Cadrului de referință al curriculumului pentru învățământul profesional tehnic axate pe dezvoltarea competențelor profesionale

în corespundere cu cerințele pieței muncii, au fost distribuite cadrelor didactice de specialitate din fiecare instituție de învățământ profesional tehnic, materiale metodologice privind elaborarea de curricula și a planurilor de învățământ, documente prin care sunt oferite sugestii cu privire la structura curriculumului, modele de documente curriculare, indicații metodice privind formularea rezultatelor așteptate ale învățării, descrierea procesului de învățare, instrumentarul de evaluare a nivelului de formare și dezvoltare a competențelor profesionale;

2) peste 26 de manageri ai centrelor de excelență, colegii și școli profesionale au fost instruiți în domeniul managementului, activităților generatoare de venituri, dezvoltării competenței antreprenoriale, managementului informației și dezvoltării competențelor digitale etc.;

3) câte 4 grupe de formatori (peste 20 de cadre didactice în fiecare grup) au fost instruite în domeniile: Agricultură, Construcții, Informații și tehnologii informaționale și Transport;

4) centrele de excelență în domeniul Construcții, Informații și tehnologii informaționale și Transport au organizat cursuri de formare profesională continuă a cadrelor didactice de specialitate în domeniul de competență al centrelor de excelență nominalizate;

5) cu sprijinul proiectului Uniunii Europene „Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională în Republica Moldova”:

a) cadrele manageriale din instituțiile de învățământ profesional tehnic cu rezultate bune, obținute ca urmare a cartografierii instituțiilor, au beneficiat de formare profesională continuă prin program de instruire în domeniul managementului (48 de ore);

b) cadrele didactice de specialitate au participat la ateliere de instruire tematică, în vederea elaborării planurilor de învățământ, curricula pentru învățământul profesional tehnic, calificărilor profesionale;

c) au fost organizate ateliere de formare a cadrelor manageriale în contextul experimentării sistemului de management al calității în învățământul profesional tehnic;

6) Pentru încurajarea performanței și reconceptualizarea pregătirii cadrelor universitare prin doctorat, granturile doctorale vor fi obținute prin competiție a proiectelor doctorale și se vor repartiza instituțiilor care organizează școli doctorale (Metodologia de organizare a competiției granturilor doctorale în școlile doctorale ordinul ministrului educației nr.86 din 08.02.2016);

7) de asemenea, în vederea sporirii calității procesului educațional, a fost introdusă obligativitatea studierii modulului psiho-pedagogic pentru toate cadrele universitare fără studii în domeniul pedagogiei, cunoașterii limbilor străine și disponerea de competențe digitale. În condițiile autonomiei universitare, a fost promovată ideea stimulării financiare pentru performanțele în predare și cercetare atinse de cadrele universitare, aspect esențial pentru creșterea gradului de profesionalism și responsabilitate a resursei umane.

5. A demarat activitatea de acreditare a programelor de studii de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional în baza Metodologia de evaluare aprobate, Evaluarea învățământului superior are drept scop plasarea domeniului formării profesionale într-un cadru de calitate și relevanță racordat la exigențele pieței muncii, asigurându-se, astfel, racordarea sistemului național de formare profesională la Sistemul European al Învățământului Superior. În rezultatul evaluării externe a mai multor programe de studii, în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării:

a) au obținut acreditare internațională 26 de programe la licență în *Drept, Științe ale educației, Inginerie, Administrație publică* etc., precum și 26 de programe de master în *Drept* din cadrul a 20 de instituții de învățământ superior;

b) a demarat procesul și au fost supuse acreditării peste 100 de programe din domeniul *Științe ale educației*;

c) au fost autorizate, pentru funcționare provizorie, 4 programe de licență, 1 de master și 7 programe de doctorat;

d) au fost puse în aplicare recomandările de implicare și participare a studenților în asigurarea calității programelor de studii.

Au fost întreprinse măsuri de îmbunătățire a calității și relevanței programelor de studii din învățământul superior, precum modernizarea curricula în *Drept* la programe de licență și master în baza evaluărilor externe realizate de agenții internaționale: română (ARACIS) și estoniană (EKKA), activitate imperios necesară în contextul procesului de reformă a sectorului justiției, îmbunătățirii planurilor de învățământ prin prisma recomandărilor evaluărilor externe internaționale, fiind modificată ponderea unităților de curs în favoarea celor de specialitate și majorat numărul de ore pentru stagiile de practică.

6. În scopul consolidării capacității și lărgirii colaborării instituțiilor de învățământ cu angajatorii și cu asociațiile profesionale:

1) a fost extinsă formarea profesională prin sistemul dual la 9 programe de formare profesională. Astfel, formarea profesională duală este realizată prin cooperarea dintre 8 instituții de învățământ profesional tehnic cu 15 agenți economici:

a) întreprinderea „Autehreparație” S.R.L., or.Orhei și Școala Profesională, or.Orhei (meseria *Strungar*);

b) întreprinderea „Adriusand” S.R.L., or.Orhei și Școala Profesională, or.Orhei (meseria *Strungar*);

c) întreprinderea „Arttehet” S.R.L., or.Orhei și Școala Profesională, or.Orhei (meseria *Strungar*);

d) întreprinderea „ASPA” S.A., or.Orhei și Școala Profesională, or.Orhei (meseria *Strungar*);

e) întreprinderea „Buceagagrotehservice” S.R.L., s.Tomai, r-nul Ceadâr-Lunga și Școala Profesională, or.Ceadâr-Lunga (meseria *Lăcătuș la lucrările de asamblare mecanică*);

f) întreprinderea „Centrul Tehnic Ceadâr-Lunga” S.A., or.Ceadâr-Lunga și Școala Profesională, or.Ceadâr-Lunga (meseria *Lăcătuș la lucrările de asamblare mecanică*);

g) întreprinderea „Sammy Cablaggi” S.R.L., s.Albinețul Vechi, r-nul Fălești și Școala Profesională nr.3, mun.Bălți (meseria *Confecționar cablaje auto*);

h) întreprinderea „Marthatex” S.R.L., or.Fălești și Școala Profesională nr.3, mun.Bălți (meseria *Cusătoreasă (industria ușoară)*);

i) întreprinderea „Excel Manufacturing” și Școala Profesională nr.3, mun.Bălți (meseria *Cusătoreasă (industria confecțiilor)*);

î) întreprinderea ÎCS „Infinity textile” S.R.L.și Școala Profesională nr.3, mun.Bălți (meseria *Cusătoreasă (industria confecțiilor)*);

j) întreprinderea ÎCS „Red Union Fenosa” S.A.și Școala Profesională nr.9, mun.Chișinău (meseria *Electromontor la repararea și întreținerea utilajelor electrice*);

k) întreprinderea ÎCS „Nires International” S.R.L., or. Nisporeni și Școala Profesională, or.Nisporeni (meseria *Cizmar - confecționar încălțăminte la comandă*);

l) întreprinderea ÎCS „DRA Draexlmaier Automotive” S.R.L.și Școala Profesională nr.5, mun.Bălți (meseriile *Operator la mașini-unelte semiautomate și automate, Electromontor utilaje de dispecerat și teleautomatică, Operator în depozitele mecanizate și automatizate*);

m) întreprinderea „Artizana” S.A. și Centrul de excelență în industria ușoară (meseria *Cusătoreasă (industria confecțiilor)*);

n) întreprinderea „Starline Textile” S.R.L., or.Hâncești și Școala Profesională, or.Hâncești (meseria *Cusătoreasă (industria confecțiilor)*).

2) în parteneriat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Tineretului și Sportului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, a fost desfășurat Forul meseriilor/profesiilor și Târgul locurilor de muncă pentru tineri, cu participarea a peste 32 de instituții de învățământ profesional;

3) au fost organizate mese rotunde, cu participarea reprezentanților Comitetelor sectoriale, Camerei de Comerț și Industrie, Agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă și cu implicarea autorităților publice locale de nivelul I și II și a agenților economici locali (în cadrul Școlilor Profesionale din or.Cupcini, r-nul Edineț, or.Căușeni și or.Florești);

4) pentru prima dată, în conformitate cu programul de formare continuă a maiștrilor-instructori în producție la întreprinderile din Republica Moldova, în perioada 22 iulie - 09 decembrie 2016, cu sprijinul proiectului *Reforma structurală în învățământul profesional tehnic în Republica Moldova*, a fost organizată sesiunea de formare profesională continuă a 24 de maiștri-instructori în producție;

5) îl reprezintă participarea reprezentanților mediului de afaceri în componența Comisiilor de licență/master ale instituțiilor de învățământ superior, în cadrul examenului de finalizare a studiilor. De asemenea, cadrul normativ aprobat a creat un mediu deschis accesului persoanelor cu experiență profesională din afara sistemului educațional pentru angajare în învățământul superior.

7. În scopul reconceptualizării orientării profesionale a elevilor:

1) Au fost elaborate și aprobate prin ordinul ministrului educației nr.793 din 12.09.2016:

a) Curriculumul pentru modulul „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei”;

b) Ghidul metodologic de aplicare a modulului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei” pentru profesori;

c) Ghidul metodologic de aplicare a modulului „Dezvoltarea personală și proiectarea carierei” pentru diriginți.

Pentru distribuirea materialelor respective beneficiarilor, au fost organizate și desfășurate 2 ateliere de lucru.

2) Pentru promovarea învățământului profesional tehnic, în decembrie 2016, a fost lansată prima platformă on-line în domeniul învățământului profesional tehnic www.ipt.md. Site-ul include harta interactivă a tuturor instituțiilor de învățământ profesional tehnic din Moldova, lista completă a meseriilor și specialităților care pot fi studiate în Centrele de excelență, colegii și școli profesionale, o bază de date a produselor educaționale din acest domeniu (standarde ocupaționale, calificări profesionale și curricula), precum și alte informații utile și se adresează elevilor, profesorilor, reprezentanților pieței muncii și publicului interesat de evoluția acestui domeniu de învățământ.

A fost elaborată o bază de date, în care sunt publicate curricula și calificările elaborate, acestea fiind disponibile la adresa <http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

3) Bursele elevilor din învățământul profesional tehnic secundar au fost majorate în conformitate cu rezultate obținute, astfel 20% de elevi primesc o bursă lunară de 460 de lei, alte 30% de elevi primesc o bursă în cuantum de 390 de lei și celelalte 50% din elevi primesc o bursă în cuantum de 330 de lei. Totodată, au fost indexate și bursele elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar.

4) În colaborare cu partenerii de dezvoltare, au fost organizate mai multe evenimente cu tentă informativ-aplicativă, precum:

- Târgul Național al Firmelor de Exercițiu din Moldova, ediția a IX-a;

- concursul național „Cel mai bun plan de afaceri”, ediția 2016;

- seminarul teoretico-practic republican la Limba și literatura română cu tema „Implementarea Curriculumului la Limba și literatură română din perspectiva formării-dezvoltării-evaluării competenței de comunicare orală și scrisă”;

- cu susținerea financiară a Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), a fost organizat și desfășurat, în premieră, Concursul Republican al maiștrilor-instructori din cadrul școlilor profesionale, la meseriile: *Tâmplar* (12 participanți din 9 școli profesionale) și *Electrogazosudor-montator* (24 de participanți din 16 școli profesionale).

5) Atât pentru acordarea serviciilor consultative în domeniul alegerii profesiei, cât și a consilierii studenților privind situația și cerințele pieței muncii din Republica Moldova, au fost create și funcționează Centre de orientare profesională, Centre de ghidare în carieră sau Incubatoare de afaceri în cadrul Universității de Stat din Moldova, Universității Tehnice a Moldovei, Academiei de Studii Economice din Moldova, Universității Perspectiva-INT, iar la Universitatea Academiei de Științe a Moldovei funcționează serviciul Tutoriat și orientarea profesională.

Se preconizează deschiderea unor astfel de centre de consiliere profesională în cadrul tuturor instituțiilor de învățământ superior cu funcții de stabilire/dezvoltare a relațiilor cu agenții economici, potențiali angajatori, plasare în câmpul muncii a absolvenților și monitorizare a promovării în carieră a tinerilor specialiști, implicit, organizarea cursurilor antreprenoriale pentru studenții interesați să desfășoare afaceri economice.

8. În scopul consolidării capacităților instituțiilor de învățământ de formare profesională:

1) Școala Profesională din s. Bubuieci, mun. Chișinău și Colegiul „Gheorghe Asachi” din or. Lipcani, r-ul Briceni au fost dotate cu câte un laborator de informatică a câte 11 calculatoare fiecare;

2) cu sprijinul Fundației Liechtenstein Development Service, au fost dotate atelierele de instruire practică cu echipamente, materiale didactice și literatură metodică pentru meseriile: bucătar, cofetar, electrogazosudor, tencuitor, cusător/croitor, electrician, instalator instalații de încălzire și echipamente solare, instalator instalații, aparate și echipamente de ventilare și climatizare;

3) în baza grantului susținut de Guvernul Japoniei, 12 instituții de învățământ profesional tehnic au fost asigurate cu nouă tipuri de echipament, inclusiv mașini de burghiat, mașini de tăiat, strunguri, multimetre digitale, testere, menghine;

4) grație contribuției *Fundației Orange Moldova*, în cadrul Colegiului politehnic din or. Bălți, a fost deschis un laborator digital modern. În acest scop, a avut loc renovarea spațiului, laboratorul a fost dotat cu articole de mobilier modern, computere performante, ecrane TV de ultimă generație și conexiune gratuită la Wi-Fi și internet 4G;

5) cu sprijinul proiectului *Energie și Biomasă*:

a) a fost plantat câte 1 ha de salcie energetică și salcâm energetic pe terenurile agricole ale școlilor profesionale din or. Orhei și din s. Cuhureștii de Sus, r-ul Florești;

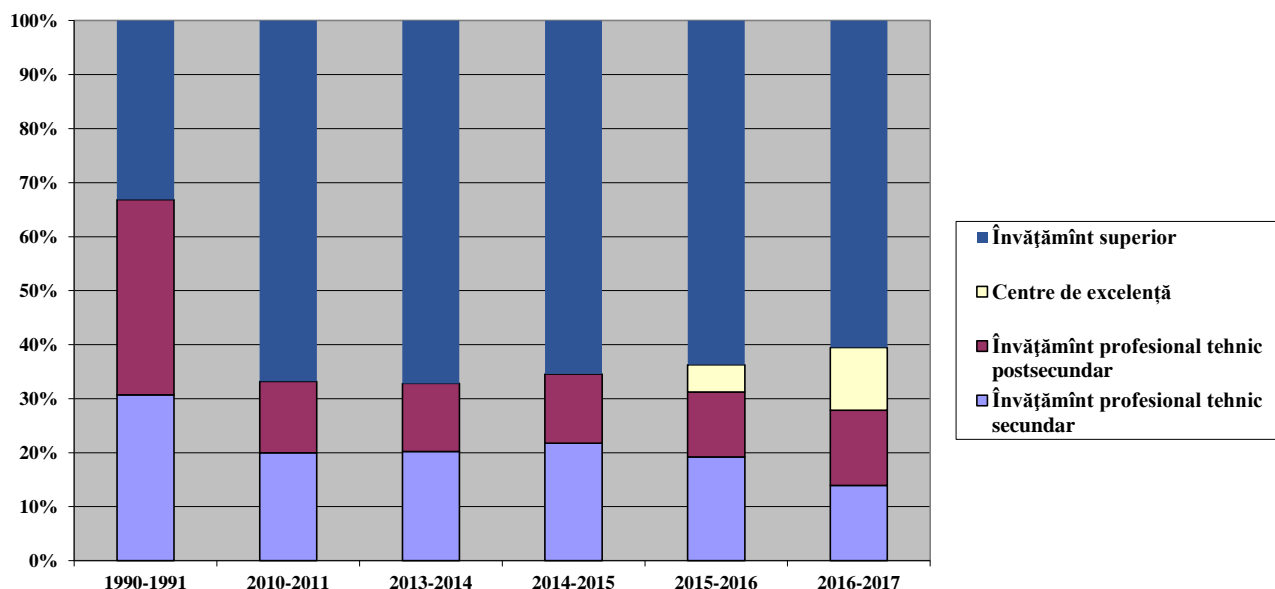
b) în cadrul Școlii Profesionale nr.3 din mun. Chișinău, a fost creat un laborator pentru meseria *Operator*, care constă din 2 cazane pe biomasă (peleți și bricheți) și elemente conexe sistemelor de încălzire pe biomasă (boiler, coș de fum, pompe etc.).

6) cu susținerea companiei Orange Moldova și a Centrului pentru studii universitare au fost deschise Internet Cafe Orange.

**Indicatorii de monitorizare ai
Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2020”**

Indicator de monitorizare	Ținta 2015	2013	2014	2015	2016	Comentarii privind realizarea țintei
Prioritatea „Studii relevante pentru carieră”						
Rata șomajului, %	6	5,1	3,9	4,9	3,8 (trimestrul IV, 2016)	-
Exodul tinerilor, %	15	-	-	-	-	Ministerul Educației nu dispune de datele respective Indicatorul nu ține de competența Ministerului Educației
Pondere angajatorilor satisfăcuți de calitatea forței de muncă, %	40	-	-	-	-	Ministerul Educației nu dispune de datele respective Indicatorul nu ține de competența Ministerului Educației
Pondere absolvenților angajați care susțin că au nevoie de instruire suplimentară după absolvire, %	20	-	-	-	-	Ministerul Educației nu dispune de datele respective Indicatorul nu ține de competența Ministerului Educației

Figura 4. Ponderea studenților încadrați în învățământul superior vs. învățământul secundar profesional și învățământul mediu de specialitate

Ex.: Viorica Buruian,
tel.: 022 233 882